

Az Európai Szakszervezeti Szövetség tagja a LIGA Szakszervezetek

A szakszervezetek a külpolitikát is segíthetik

Az Európai Szakszervezeti Szövetség Végrehajtó Bizottsága 1995. december 14-én kilenc közép-kelet európai szakszervezetet vett fel teljes jogú tagjai sorába. Igaz, a tagfelvételt az ESZSZ kongresszusa csak 1999-ben fogja ratifikálni, a döntés mégis nagy jelentőségű számunkra, hiszen a felvett, így a reprezentatívként elismert szakszervezetek között ott találjuk a LIGA Szakszervezeteket is. A döntés háttéréről Hadházy Ágnes ügyvezető elnököt kérdeztük.

– A testület csak azon konföderációk tagfelvételi kérelmére döntött, amely országoknak társulási szerződésük van az Európai Unióval, ilyen például Lengyelország, a Cseh Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, Magyarország, Románia és Bulgária. Az ülésen döntés született a megfigyelői tagságról is, ennek értelmében teljes jogú tag a Szolidaritás, a cseh valamint a szlovák konföderáció, a román Alfa-Cartel, a bolgár CITUB és PODKREPA Magyarországról pedig a Munkástanácsok, az MSZOSZ és a LIGA – ugyanakkor a jelentkező szakszervezetek közül megfigyelői státuszú taggá vették fel az Autonóm Szakszervezeteket, a Szakszervezetek Érdekvédelmi Fórumát, valamint a román BNS és CNSLR-Fratia szervezeteket.

A közeli jövőben megtörténik az új tagszervezetek képviselőinek megválasztása az ESZSZ Végrehajtó Bizottságába, alapszabály szerinti állandó bizottságaiba, és más munkabizottságokba is. A Végrehajtó Bizottságban taglétszámtól függő szavazati aránnyal rendelkeznek a képviselők, mindez számunkra egy szavazatot biztosít.

Kiemelendő, hogy a három a szociális jogokkal foglalkozó, a foglalkoztatáspolitikai és az ipari kapcsolatok rendszerével foglalkozó állandó bizottság mellett számunkra az integ-

rációs bizottság a legfontosabb, mert ez a bizottság fogja gondozni azt a projektet, amelynek keretében a hat társult ország szakszervezeteinek lehetősége lesz a saját országuk Európai Unióhoz való integrálódását munkavállalói szempontból nyomon követni, és a projekt ennek az anyagi fedezetét teremti meg. A közeljövőben az új tagoknak egymás között kell megállapodniuk, hogy a különböző bizottságokban milyen módon kívánjuk betölteni képviselőikkel e helyeket.

– Hogyan tudnád megfogalmazni a tagfelvételünk jelentőségét röviden, hiszen a LIGA működését csak közvetetten fogja befolyásolni e döntés?

– Ha az Európai Uniót egy országnak fogjuk fel, akkor az ESZSZ a munkavállalói oldal. Ennek megfelelően az európai multinacionális vállalatok magyarországi egységeinél már ma is felmerül, hogy egységes szabályozás lenne szükséges a munkaidő, a munkafeltételek és idővel a bérek tekintetében is. Hogyan fog a jövőben kinézni az európai szakszervezeti mozgalom, a munkavállalók milyen helyzetbe kerülnek, milyenek lesznek a fizetések, a munkakörülmények, hogyan érvényesülnek az emberi és szakszervezeti jogok? Mindez közös szakszervezeti erőfeszítésen múlik.

Folytatás a 2. oldalon

Februártól 14 500 forint a minimálbér

Hosszú és eredménytelen tárgyalások után az Érdekegyeztető Tanács január 12-i ülésén végre megszületett a háromoldalú megállapodás a minimálbérekről. A tudósítók azt is hozzátesszik, a Társadalmi Gazdasági Megállapodás valamint az Ár-bér megállapodás fiaskója után üdvözlendő módon, alig két óra alatt egyeztek meg a felek. Igaz, a minimálbér kérdése jószerivel az Érdekegyeztető Tanács egyetlen erős jogosítványa tudnillik ez az a pont, ahol az ÉT nélkül nem tehet semmit a kormány és ez az a kérdés, ahol valóban a munkáltatók és a munkavállalók vitáznak egymással. Ugyanis a kormánynak is érdeke, hogy emelkedjenek a minimálbérek, hiszen nagyobb összegű minimálbérek után több adót, járulékot, TB-t fizetnek a munkavállalók illetve a munkáltatók.

Folytatás a 16. oldalon

A tartalomról:

Milyen év volt 1995?

Interjú:

Gaskó István és Kovács János a LIGA jövőjéről

Szakács Péter a közalkalmazottak béremeléséről

Sztrájk a Tungsramban?

A családi pótlékról

Adótábla 1996-ra

A társadalombiztosítás közelgő reformja elé (vita)

folytatás az első oldalról

Ebben a struktúrában a három magyar szakszervezet az első, amely európai intézménybe felvételt nyert. Ennek külpolitikai jelentősége is van. A mi szereplésünk példa lehet arra, hogy majdan a szakszervezetek segíthessék a magyar külpolitikát Magyarországon felvételében.

– **Hogyan érvényesítjük érdekeinket, ha arányaiban elenyésző súlyt képviselünk, hiszen az ESZSZ taglétszáma több mint 40 millió, amelybe a most felvett szervezetek 7 millió új tagot hoztak?**

– Annak érdekében, hogy érdemben beleszólhassunk a döntésekbe, felkészültebbeknek kell lennünk, és egyeztetni kell az álláspontjainkat a kelet-európai szakszervezetekkel is. Egyébként jelentős politikai döntés és egybehangzó akarat kellett ahhoz, hogy az Európai Unió nagy, reprezentatív konföderációi az új, kelet-európai szakszervezeteket is teljes jogú tagként kezeljék az ESZSZ-ben.

– **Ezek szerint a felvételnél pusztán formális döntés volt?**

– Nem volt formális a döntés, hiszen nem minden jelentkezőt vett föl a testület. Az, hogy felvettek minket, gyakorlatilag a baráti tagszervezetek támogatásának köszönhető, akik bíznak a LIGA-ban, abban, hogy fontos és reprezentatív szakszervezet Magyarországon, akik elfogadták a LIGA típusú alulról szerveződő szakszervezeti mozgalom jelentőségét és ismerik azt.

Mindehhez kétoldalú kapcsolatokat kellett építeni az ESZSZ tagszervezetivel illetve jó kapcsolatokat kellett kialakítani az ESZSZ vezetőivel is. El kellett tudni felejtetni az 1993-as, 1994-es év válságperiódusát, és meggyőzni barátainkat, hogy a válság megoldásától kezdve a LIGA töretlenül fejlődött, amit az út.-kt. választási eredmények is alátámasztottak. A nemzetközi kapcsolatokban a bizalom a legfontosabb elem, amelyet nagyon könnyű elveszíteni, és igen nehéz megszerezni.

K.L.

Milyen év volt 1995?

Kovács Béla a nagykanizsai Gépgyári Dolgozók Független Szakszervezetének ügyvivője:

– A LIGA országos tevékenységétől többet vártam. Munkahelyi szervezetünkönél is tapasztalható egy kis megtorpanás de ez inkább egy fejlődési folyamat eredménye. Úgy érzem, ebben közrejátsszik az is, hogy a LIGA általános népszerűségét, országos megítélését illetően nem csúcspontot produkált. Az mindenképpen örömdetes, hogy a LIGA Vasas Szövetségénél érezhető a fejlődés, igazolható eredményeket értünk el a múlt évben.

Bordácsné Jagos Éva, Egészségügyi Szakdolgozók FSZ, vezetőségi tag:

– Tavaly a kórházon belül igyekeztünk a helyzetünket stabilizálni. Működésünk folyamatos volt, úgy érzem, erősödött a szakszervezet. Pozitívum, hogy a felmerülő munkahelyi problémák kezelésére egységes, összhangra törekvő vezetés vállalkozott. Ami lehetett volna jobb is, az a szakmai szövetség szervezetsége.

Kurucz József GDFSZ ügyvivő, a Dél-Zalai Szövetség elnöke:

– Kirívó, feltűnő csatlósodásoktól és látványos eredményektől egyaránt mentes évet zártunk. Leginkább a munkanélküliség vártánál nagyobb megjelenése a városunkban ad rossz színezetet a múlt évnek. Ennek a szomorú ténynek a másik oldala, hogy működési területünk munkavállalói számával arányos létszámcsökkenés nem következett be a Szövetség tagságában.

Kovács János NEGOSZ elnök, a LIGA elnökségének tagja:

– Tagszervezetem, a NEGOSZ működése alapján eredményes évet zárt, ha lehet egyáltalán évről évről beszélni. A szakszervezeti munka nem szezonális tevékenység, az ÚT választásokon elért sikereken túl nagyon fontosnak tartom, hogy mozgatható, akciókész tagságot tudjunk magunk mögött. Országos viszonylatban az a tapasztalatom, hogy a LIGA nem tudott megfelelni a vele szemben igényelt elvárásoknak. Nem lehet vigasz, hogy a többi konföderáció sem... Nagy kár, hogy elmúlt egy év, és nem fektettünk kellő súlyt a szervezésre. Pozitívum, hogy végre képesek voltunk az alapszabály szerinti működésre, de az eredményességhez ennél sokkal több kell.

Hederics István NFDSZ elnök, a Dél-Zalai Szövetség ügyvivője:

– A Tungsramnál kemény, küzdelmes év volt a tavalyi. A tagság igényei szerint a munkahelyek biztonsága és a tisztességesnek tekinthető béremelés kivívása adta a fő munkát. Az utóbbi törekvés sajnos az infláció következtében szerényebb lett a vártnál. A regionális együttműködés színvonala elfogadható volt, a LIGA központ tevékenységétől nagyobb találékonyságot vártam.

Horogh Gyuláné, a Nagykanizsai Sörgyár elnökhelyettese:

– Az év elején megtörtént nagymértékű létszámleépítés tovább nehezítette azokat a körülményeket, amelyben az érdekvédelmi munkát végeztük. Voltak sikereink, de azt sem hallgathatjuk el, hogy egyes kezdeményezéseink eredménytelenek maradtak. Napi működésünk során felmerült gondjainkhoz jószerével csak a Dél-Zalai Szövetségtől kaptunk segítséget. A központi törődés, a nagy LIGA létezése szinte kizárólag Fűrész Ferenc és Kovács János munkájából érződött. Összességében: a várakozásaimtól elmaradva, nem az eredményektől emlékeztető évnek értékelem 1995-öt.

Harth Tamás, a LIGA Építőipari Szövetségének elnöke, elnökségi tag:

– Rendkívül nehéz évnek tartom 1995-öt. Országosan is nagyon nehéz helyzetbe kerültek a szakszervezetek, mivel a kormány az ÉT-n belül sorra megszegte a megállapodásokat. A LIGA építőipari Szövetségében egy sikeres küldöttgyűlésen vagyunk túl, az ágazati munkát viszont nehezíti, hogy a volt MSZOSZ-cs Építők Szakszervezetével vagyoni kérdésekben nem tudtunk megállapodni. A LIGA szempontjából lényegesnek tartom, hogy sikerült stabilizálni a konföderáció gazdasági helyzetét.

Balázs László, a LIGA Győri Regionális Iroda elnöke:

– Bár valahogy túléltek az elmúlt évet, de lekeserítő, mennyire magukra maradtak a területi szövetségek. Ezzel a jövő kilátásai is meg lettek határozva... Országos tekintetben élesen kirajzolódott, hogy a kormány magatartása mennyire eltérő volt a választási ígéreteitől. *Nemes Lajos*

(A Dél-Zalai Szövetség tájékoztatója alapján.)

A viták folytatódnak, az érdekellettek élnek

(A LIGA 1996. január 10-i országos választmányáról)

Aki azt gondolta, hogy a két éve csúcspontra jutó nézet és érdekellet az SZSZDL kiválásával már a LIGÁ-n kívülre szorultak, az téved. A jelentős stabilizáció ellenére a parázs alatt itt-ott még fellobban valami. Ezt látszott bizonyítani a január 10-re összehívott választmány ülése, melyen olyan jelentős napirendek mellett, mint az áprilisi kongresszust előkészítő bizottságok tagjainak megválasztása, vagy az 1996-os költségvetés elfogadása, jelentéktelen apróságoknak tűnt a Munka Világa Alapítványában a LIGÁ-t képviselő kurátorok személyének megváltoztatása. Nos tévedni emberi dolog. De lássuk: mi is történt!

Napirend előtt Sárközi István (Vasas) javasolta, hogy a Kábelgyártóból kirúgott szakszervezők ügyével (a történetet lásd a LIGA Harsona előző számában) és támogatásával külön foglalkozzon a választmány. Cseh Béla (VDSZSZ) a képviselői és miniszteri alapfizetések 30 százalékos emelését - szemben a dolgozóknak „ajánlott” 19,5-tel - kívánta elítélni a választmánnyal, míg Németh Károly (ADU) Konkoly István, illetve a kecskeméti ADU által vásárolt volt LIGA autó ügyét javasolta napirendre tűzteni. A javaslatokat a választmány besorolta az „egyebek” közé, majd „vagyonhasznosítás” fedőnéven megkezdődött a vita az első javaslat felett, mely szerint választmány ellenes döntés miatt le kell váltani a Munka Világa Alapítvány két, LIGÁ-t képviselő kurátorát: Szécsényi Tibort és Róna Ivánt.

Amit szabad kurátornak ...

A problémát az indoklás szerint az idézte elő, hogy a kurátorok figyelmen kívül hagyva a LIGA OV 1995.

decemberi határozatát – mely szerint addig nem szabad vagyonhasznosításról döntést hozni, amíg a választmány nincsen döntési helyzetben, nem rendelkezik elegendő információval, - e döntéssel ellentétes határozatot szavaztak meg, s még a LIGA OV esetleges döntése előtt szerződést, szerződéseket késznek kötni egyes vagyontárgyaink hasznosításáról. Az előterjesztő Kosda Béla (LIGA ügyvezető elnök, GYSEV) szerint ezért őket vissza kell hívni, s helyükre új kurátorokat kell választania a választmánynak. A beterjesztést követő, hosszan tartó vitában többen sérelmeztek, nem értették, hogy miért nincsenek jelen a megvádolt személyek.

"Ha tudnának róla, itt lennének"

...vélte például Fűrész Ferenc (LIGA ügyvezető elnök, RMFSZ), aki az eltávolítást puccszerűnek és megalapozatlannak tartotta. Többekkel együtt javasolta, hogy előbb vizsgálják meg a körülményeket, s csak azután döntsenek, nem megsértve ezáltal személyiségi jogokat, s nem támogatva esetleges csoportérdekeket. Gaskó István (VDSZSZ, LIGA kurátor a Munka Világa Alapítványában) és mások elmondták: Szécsényi tud a visszahívási javaslatról, annak okairól, legutóbb az előző este beszéltek vele. Akkor megígérte, hogy eljön. Viszont megerősítette őket azon elhatározásában, hogy a LIGA érdekében határozatok, elnökségi tagok ellenében is hajlandó aláírni szerződéseket. (Amit jogilag és gyakorlatilag valóban meg is tehet, mert az alapítvány alapítója nem befolyásolhatja a kurátorok egyes döntéseit. Legfeljebb leválthatja.) A hosszan tartó és feszült vitában, – ami e sorok írójában egy

korábbi januári választmányt idéztek fel – sok minden elhangzott, kezdve a jogi megoldások lehetőségeitől, odáig, hogy talán valamilyen, rajta kívül álló indok akadályozza Szécsényit a megjelenésben és ezért a döntést el kellene napolni. (Volt már példa több is a LIGA történetében, hogy a meg gondolatlanul leváltott vezetőket utólag meg kellett követni.) Elhangzott, hogy azért sürgős a döntés, mert LIGA OV. határozat ellenes szerződések szülehetnek és hosszú időre befolyásolhatják a vagyon sorsát, de elhangzott az is, hogy a be nem tartott határozatok miatt, talán nem most kellene harcot indítani. Szóba kerültek személyes érdek és sok minden más, amikor egyszerre:

Megjött Szécsényi

Mint elmondta, súlyos oka volt a késésre, két, vagyonhasznosítással kapcsolatos szerződést kellett aláírnia, de azonnal... A továbbiakban az enyhén szólva forró hangulatú vitában mindenki arra próbált választ lelteni, hogy miért volt ez az aláírás ilyen sürgős, szabad volt-e 10 évre előre előszerződést kötni és jó-e a bérleti ár, miért dátumozták vissza 1995-re a szerződést, valamint van-e az ügyben Szécsényinek anyagi érdekeltsége? A zavaros, szakmainak tűnő, vagy valóban annak minősülő kérdésekkel és válaszokkal nem akarom fárasztani kedves olvasóinkat. Majd, ha érdemben tudunk válaszolni a kérdésekre, akkor megteesszük. Egy azonban biztos: akik épp egy ilyen szerződéskötés miatt (tartalma, módja egyremegy) akarták leváltani a kurátorokat, igazolva érezhették magukat. (38 igen, 12 tartózkodás mellett – 60 mandátum volt kiosztva le is váltották őket.) Többen viszont másként vélekedtek. Az ő félelmük szerint a LIGÁ-ból támogatás hiányában ki-válnak a kicsik, s így idővel 3-4 nagy szervezet maradván majd maga fogja szétosztani, egymásnak a közösen megszerzett vagyont. És annál még az is jobb, ha évekig be van betonozva, s csekély haszonnal működik...

Az biztos, hogy, mind a leváltásokat, mind pedig a frissen kötött szerződések érvényességét jogi eljárások során fogják eldönteni. (Valami nagyon hiányzott már. Az a pezsgő LIGA-élet ... a szerző).

Bizottságok, költségvetés, mi-egyebekek

A választmány miután nyílt szavazással leváltotta Szécsényit és Rónát, a helyükre Harth Tamást (Építő Szövetség) és Horváth Lajost (Szakértői Csoport) választotta kurátornak a Munka Világa Alapítvány kuratóriumába.

Rövid szünet után a választmány megszavazta a kongresszus előkészítő bizottságok résztvevőinek névsorát (lásd lejjebb), majd rövid vita után elfogadta az 1996-os költségvetést. Határozatot hoztak, a Kábelgyárból elbocsátott szakszervezet szervezők támogatásáról, s a képviselői fizetés-emelés elítéléséről. (Utóbbiról lásd a LIGA közleményét a 6. oldalon mel-
lékelve.) Az ADU belső ügyeivel a választmány nem foglalkozott, bár a GPEB nevében Kaszás Tamás megígérte: megpróbálják kideríteni, hogy mi is történt.

teőke

A Küldöttgyűlést előkészítő bizottságok tagjai:

Alapszabály-előkészítő Bizottság
Gelencsér László, Hoffmann Antal, Kovács Ferenc, Selmeczy György, Soós Gábor.

Program-előkészítő Bizottság
Gaskó István, Gasztonyi József, Kátai György, Kovács István, Rakóczky Lajos.

Technikai Előkészítő Bizottság
Hangonyi Zoltán, Harth Tamás, Hegedűs Tibor, Járasi Ferenc, Kosda Béla, valamint Horváth Lajos a Küldöttgyűlést előkészítő bizottságok koordinátora.

A nyugdíjak 2000-ben

Nem volt olyan messze az az idő, amikor neves tudósok a kétezredik évet az úrkorszak, a marsutazás és a korlátlan technikai haladás szinonimájaként emlegették – természetesen mindebe beleértve az emberi életkor meghosszabbítását, és a betegségek leküzdését is. Nem mintha a közelmúltban nem történt volna semmi ezekben a kérdésekben, azonban ha az akkor reménykedő középgenerációt megkérdeznénk, hogy a kétezredik év mit hoz számukra, valószínűleg csak annyiban lenne biztos, hogy a nyugdíjat mindenképp.

Magyarországon azonban minden másképpen van. Néhány borúlátó szakember szerint a nyugdíjban se legyünk olyan biztosak. Ha a nyugdíjfinanszírozási rendszerben nem történik változás – állítják –, kétezerben, vagy az azt követő néhány éven belül összeomolhat a nyugdíjrendszer.

Az elmúlt évekhez képest az újonnan nyugdíjbanmenők számára mintegy 10 százalékkal kevesebb ellátás jár már 1996-ban is. Ha ez a tendencia folytatódik, a még működőképes nyugdíjrendszer kétezerre az aktív jövedelmek 30-35 százalékát lesz képes folyósítani. Mindez meglepő a Magyarországon példátlanul magas nyugdíjárulékok ismeretében – gondolhatnánk –, ha nem lenne ismert, hogy a nyugdíjba vonulók negyötöde korhatár alatti. Ha ehhez hozzávesszük a munkanélküliség alakulását,

vagyis azt, hogy milyen mértékben csökkent az aktív foglalkoztatottak száma, képet alkothatunk arról, hogy a jelenlegi magas járulékok nem képesek finanszírozni a társadalombiztosítási ellátásokat.

Mit hoz a jövő? Jelenleg csak a nyugdíjbiztosító összesen 20 milliárd forintot hiánnyal küszködik. Ugyanakkor a nyugdíjárulékok ebben az évben – a tavalyi nettó keresetnövekedés összegével – 13,7 százalékkal nőhetnek csak. Az 1994. évben egymillió nyugdíjas kapott 10 000 forintnál kevesebb nyugdíjat, ami, valljuk be, csak az éhenhaláshoz képest nem látszik alacsony összegnek.

A gondokat tovább tetézik azok a kormányzati elképzelések, amelyeket a borúlátóbbak szerint már márciusban megszavazhat a parlament. Az egyik az a politikai érv, hogy csökkenteni kell a nyugdíjárulékot, hiszen az európai szinten is meglehetősen magas, így drága a magyar munkaerő a hazánkban befektetni kívánó külföldi tőkéseknek. A másik egy szakmai javallat, ami szerint a jövőben a nyugdíjbefizetések egy részét egyéni számlán tartanak nyilván.

Mit jelent ez? Észrevehető, hogy az első lépése a régi nyugdíjrendszer felszámolásának. Pozitívuma, hogy az állampolgár nem minden befizetése ömlik be az állami alapba, így a későbbiekben mindenki választhat akár magánbiztosítót is, például úgy, hogy a pénzét – hála az egyéni számlán összegyűlt befizetésének – elviszi egy magánbiztosítóhoz. Cserébe viszont veszélybe kerül a szolidaritási elv,

valamint elgondolkodtató, hogy az állam erre az összegre már nem vállal garanciát: – jobban is lehet vele gazdálkodni, meg rosszabbul is.

További hátránya ezeknek az alapvetően pénzügyminisztériumi elképzeléseknek, hogy rejtély, hogyan fogja a nyugdíjbiztosító a lecsökkent járulékokból fedezni az ellátásokat, ha ma a teljes összeg mellett halmozódik a hiány.

Ha a rendszer bevezetésre kerül, két megoldás kínálkozik. Az egyik szerint a nyugdíjbiztosító hamarosan 100 milliárdos hiányt halmoz föl, és kétezerre csődbe kerül.

A másik megoldás az, hogy a kormányzat csökkenti a nyugdíjkiadásokat reálértékét, tehát lesz nyugdíj, de az összege olyan szinten marad, amely még inkább indokoltá teszi a pesti zsargonban már egy ideje használt nyugdíj kifejezés további elterjedését. (Lásd összeállításunkat a következő oldalakon a LIGA 1993-as tb. álláspontjairól)

Kétezerben állunk a lakásunk ajtaja előtt a pénzes postást lesve, és gerontológiai kutatások ide vagy oda, egészségügyi állapotunkat számba véve megállapítjuk, hogy mi aztán nem fogjuk túlterhelni a biztosító amúgy is zilált költségvetését. Bele-nyugsunk abba, hogy elmaradt a marsutazás, de az a fránya pénzes postás már igazán jöhetne. Lehet hogy csak idézést hoz, amelyből megtudhatjuk, hogy újabb tárgyalási napot tűztek ki a csődbe ment magánbiztosító elleni perünkben. Talán meglepéssel nyugtázzuk, hogy a bíróságon jól haladnak a dolgok – aztán elindulunk ismét kölcsönkérni.

- kl -

Mit várt a LIGA a társadalombiztosítástól?

Reformot, „de ne rajtunk keresztül”!

Miközben a társadalombiztosítás szétesik, miközben újraállamosítási kísérletekről is hallani; valószínűleg sok magyar állampolgár sóhajt fel: „Anyám! Én nem ilyen lovat akartam.” Jogosan teszik, hiszen a kötelező elvonások nem csökkentek, a szolgáltatások színvonala annál inkább. Pedig 1993-ban a TB önkormányzati választásokon minden képzeltet felülmúlóan sokan mentek el szavazni...

A szavazás érvényessé tevő elképzeléssel magasra tett, 25 százalékos részvételi arányt a lakosság lazán felül teljesítette, bizonyítva ezzel, nem akar lemondani megszerzett jogairól, s mindenféle statisztika ellenére fontos dolognak tartja mind az egészségét, mind pedig azt, hogy öreg korára ne kelljen kegyelem kenyéren tengődni. A választásokat pedig annak idején összekötötték a szakszervezeti konföderációk közötti reprezentativitás kérdésével is.

Szerencse és lehetőség

Ami egyfelől nem volt szerencsés, másrészt viszont lehetőséget kínált, sőt kényszerítette a munkavállalói érdekképviseleteket, hogy konkrétan állást foglaljanak, olyan dolgozói érdekekkel kapcsolatban is, melyek nem tartoznak a szakszervezetek mindennapi feladatai közé. Ami a választók számára egyfajta útmutatást is jelentett, hogy alkalomadtán könnyebben tudjanak választani a konföderációk között. Ez a kép, melyet a szakszervezeti szövetségek önmagukról alakítottak ki, azóta kissé megfakult, elhomályosult a romló gazdasági körülmények, eredményes és eredménytelen bérharcok közepette. Nem árt tehát felidézni, annál is inkább, mivel a fizetésnek és a TB nyújtotta szolgáltatásoknak egyenrangúan nagy szerepe van abban, hogy egy munkavállaló mennyire érzi, illetve érezheti jól magát.

Nem nyomorellátást akartunk

A kép kifakult, hisz ki emlékszik, például arra, hogy a LIGA nem egy nyomorszintű, hanem egy minden magyar állampolgárra érvényes és színvonalas alapegészségügyi- és nyugdíjellátás mellett szállt síkra.

Valakinek fizetnie kell

Ki emlékszik arra, hogy a TB költségvetés hiánygazdálkodását elutasítva a LIGA úgy vélte: meg kell határozni, azon intézmények körét és szerepét, akik azok helyett fizetik a

TB járulékot, akik erre képtelenek? Ha ez utóbbi megtörtént volna, s a munkanélküli segélyben, rokkantsági, idő előtti nyugdíjban részesülők – vagyis járulékot nem fizetők – helyett, valaki fizet, most talán nem kellene folyton a veszteséges TB-ről beszélni.

A LIGA ellene volt a TB pazarló gazdálkodásának, de tisztességes és elfogadható ellátást szeretett volna adni mindenkinek. Amelyhez a nagyobb, esetleg luxus igényeket kielégítendő csatlakozhattak volna a nehezen szaporodó kölcsönös biztosító pénztárak. S nem a nyomorszintet nyújtó szolgáltatások enyhítésére. Ki emlékszik arra, hogy a pazarló egészségügyet a LIGA szerint úgy kell rendbe tenni, hogy eközben az ott és jól dolgozók kevésbé legyenek kiszolgáltatva, s jobban megfizetve?

Mit akart a LIGA?

Alábbi összeállításunk a LIGA TB-vel kapcsolatos megnyilatkozásai, belső, szakértői anyagai alapján készült, minden kommentár nélkül. Következő számunkban a LIGA TB szakértőit kérdezzük majd arról, hogy valóban „nem ilyen lovat akartunk-e”, s egyáltalán: mennyire tudtak és tudnak befolyással lenni a meglévő folyamatokra a LIGA színeiben mandátumhoz jutott TB képviselőink?

Részlet egy, Ferge Zsuzsa egyetemi tanárral készített újságcikkből. Ferge Zsuzsát a LIGA Szakszervezetek színeiben választották meg a TB önkormányzat tagjává.

„A kutatások és tapasztalatok szerint a társadalombiztosítás a világon mindenütt az egyik legfontosabb közintézmény. Mindnyájan megbetegedhetünk, időlegesen elveszíthetjük a munkánkat, megöregszünk. Ilyenkor is biztosnak kell azonban lennünk, hogy ezeknél az eseményeknél nem omlik össze az életünk, sőt abban is, hogy az életszínvonalunk a korábbihoz képest nem zuhan nagyot. Ahhoz, hogy ez a közintézmény mű-

ködni tudjon, pénz kell - és ... A biztosítottak által létrehozott társadalombiztosítási önkormányzatok ...

... A rendszerváltáskor nagyon bíztunk benne, hogy a költségvetés átlátható lesz. Sajnos nem így történt. Ezért nem is igazán tudjuk,

mire fizetjük az adót?

... A LIGA, és természetesen én is kiszámítható, biztonságot adó társadalombiztosításban gondolkodom, amely valóban segít megtartani a korábbi életszínvonalat. Tulajdonképpen ez a keresetarányos nyugdíj – amivel tehát egyetértek. Egyfajta minimális nyugdíjat azonban mindenkinek meg kell kapnia... Némi vagyonra pedig valóban szüksége van a társadalombiztosításnak, de ennél sokkal fontosabb az állam garanciája...

...A mai kormányzat egyfelől piacokonform biztosításban, másrészt segélyekben gondolkodik. A LIGA-nak olyan társadalombiztosításért és olyan, a társadalmi biztonságot szolgáló egyéb ellátásokért kell küzdenie, amely a segélyezés szükségességét minimálisra szorítja. ...

A segélyek csak válsághelyzetben jelenthetnek megoldást

- az alapbiztonság pedig közfeladat.”

Részletek a LIGA TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI PROGRAMJÁ-ból

... A LIGA megalakulása óta az egyik legfontosabb tevékenységének tekintette a munkavállalók társadalombiztosításhoz fűződő érdekeinek képviseletét és érvényesítését. Minden lehetséges eszközzel azon volt, hogy az igen súlyos helyzetben lévő társadalombiztosítási rendszer működőképessége fennmaradjon, a társadalombiztosítási ellátások színvonala ne csökkenjen és, hogy mielőbb kezdődjön el a rendszer reformja ...

Részletek a "Helyzetértékelés"-ből

... Ma a társadalombiztosítás válságos helyzetben van...A magyar

lakosság korösszetételének megváltozásából következik, hogy fokozatosan csökken azok száma, akik a társadalombiztosítási szolgáltatások és kifizetések alapjául szolgáló járulékokat fizetik és nő azoknak a száma, akik szolgáltatásait igénybe veszik. ...A LIGA Szakszervezetek úgy látják: ... Az átalakítások során tekintettel kell lenni az emberek és a gazdaság teherviselő képességeire...

Részletek A LIGA társa alombiztosítási filozófiájából:

A társadalombiztosítás...

...Alapvető célja, hogy az egyéneknek, a családoknak biztonságérzetet adjon, a tekintetben, hogy életszínvonalukat és életminőségüket a lehetséges legnagyobb mértékben megvédelmezi ... Mindenki számára biztosítja a minimális alapnyugdíjat (népnyugdíj).

...Tekintettel van az életkereset nagyságára (aki többet dolgozott, hosszabb ideig és magasabb összegű járulékot fizetett, az magasabb összegű nyugdíjra számíthatson).

... Lehetővé teszi az önkéntes előtakarékoskodást (akinek módja van rá, vásárolhasson kiegészítő nyugdíjbiztosítást).

... Megőrzi a nyugdíjak értékét.

... A nyugdíjrendszer átalakítása során a LIGA a fokozatosságot támogatja. A fiatal, munka-életútjukat most kezdők, vagy a félúton még túl nem járók számára új rendszert kell és lehet meghirdetni. A nyugdíjhoz közel állók esetében is sor kerülhet módosításokra, de itt szem előtt kell tartani, hogy ennek a korosztálynak nem volt módja másra felkészülni. ...

...(Az egészségügyben a LIGA céljai:)... A jövedelembiztonság védelme, az egyének elért életszínvonalának, anyagi helyzetének védelme a betegség miatti jelentős romlással szemben; ...A szolgáltatások hatékonyságának és minőségének növelése; ... A kötelező biztosítás keretében az alapvető ellátáshoz mindenkinek hozzá kell jutnia. Ezért olyan egészségbiztosítási rendszert tartunk szükségesnek, amelyben minden magyar állampolgár, aki kifizeti...

Az alapvető egészségügyi ellátásnak az igénybevételnél térítésmentesnek kell maradnia.

... A nyugat-európai tapasztalatok azt is egyértelműen mutatják, hogy a hatékonyság javítása alapvetően a finanszírozó és a szolgáltatók kapcsolatán múlik és nem szükséges hozzá az egyének közvetlen terheinek a növelése.

Részlet „A társa alombiztosítás programjához” című szakértői anyagból

... A tb nagy ellátó rendszer, rengeteg problémával, finanszírozási nehézségekkel küzd. Még sem lehet leírni, szanálni, előről kezdeni...

... a változások tervezésekor mindig figyelembe kellett venni az addig létrejött ellátások rendszerét, a finanszírozás rendszerét, a jogosultság rendszerét. Ebben a rendszerben nem lehet elgondolásokat úgy kezelni, bevezetni, hogy nem lennének tekintettel az addig kialakult viszonyokra ...

A juttatás nem állami adomány

Részlet a Forgács Pállal készült „Nyomorkapitalizmus vagy emokrácia?” című cikkből:

... Ma úgy tűnik, mintha az állam adományozna – holott az én béreimből levont, valamint a munkáltatótól befizetett tb-járulékból fizet. ...Egy szociális piacgazdaságban – bár a modern világban ma már szociális demokráciáról kell beszélni – az államnak igen sok kötelezettsége van. Többek között biztosítani kell minden egyes állampolgár számára az élethez való jogot, ami többek között egy olyan szociális minimumot jelent, amely minden állampolgár számára lehetővé teszi a túlélést – még hozzá minél inkább emberi módon. Ez az a létbiztonság, amit a legszegényebbek is meg kell, hogy kapjanak – attól teljesen függetlenül, hogy önhibájukból, vagy bármilyen más miatt is kerültek kilátástalan helyzetbe. ...

Részlet Öry Csabával készített „A tb és a társa alom nem szaka hat” című cikkből:

... a LIGA a megalakulása óta háttározottan kiállt a szociális jogokért, a szolidaritás elvéből következő társadalmi esélyegyenlőségért...

... most, a kezdeti kapitalizmus korszakában ... a különböző helyzetben lévő csoportoknak más és más az érdeke ... mást akar az, aki éppen most gazdagodik meg, mást aki most kezd polgárosodni és persze egészen

más gondokkal küzdenek, akik lecsúsznak, a társadalom peremére kerülnek. Mi, a szolidaritás elve alapján azt szeretnénk, hogy

a gazdagodók legyenek tekintettel azokra, akik vesztesei a változásnak. ...

... Ha a gazdagodók, kevésbé veszélyes munkát végzők kiválnának az általános társadalombiztosításból és saját biztosítást hoznának létre maguknak ... (akkor) ... a többiek ezek után csak az állam nyomort enyhítő politikájában reménykedhetnének. ... Azért kell tehát lobbyznunk a tb. önkormányzatokban, hogy ez ne következhesse be. ...

... hamis az az elv, mely szerint aki meg tud élni a piacon, az okos és ügyes, a többiek pedig maguk tehetnek arról, hogy rossz helyzetbe kerültek, úgy kell nekik. Nem véletlenül adta ki a LIGA küldöttgyűlése a jelszót:

„Gazdasági átmenetet, de ne rajtunk keresztül”.

Részletek A LIGA Szakszervezetek Országos Választmányának 1993. május 14-i felhívásából:

... miközben az ország gazdasági helyzete nem javul, s a munkavállalók reáljévedelme a KSH kimutatása szerint is legalább hét százalékkal csökken ... a munkanélküliség tovább nő ... egyre többen már járadékot sem kapnak ... addig saját törvényüket szabotálva nem történt meg a 300 milliárdos tb vagyon átadása, félő, hogy, ha megtörténik, olyan vagyont kap a tb önkormányzat, aminek nincs hozadéka, s persze a hatalommegosztástól féltő áldemokraták a vagyonátadásra hivatkozva azzal fenyegetőznek, hogy cserébe természetesen meg fogják szüntetni a tb kifizetésekre vállalt, világszerte szokásos állami fellelősségvállalást ... a tb profilizálása címén folyik a tb önszonkítása, a szolgáltatások csökkentése, a járadékokra jogosultak körének szűkítése... természetesen a realitásokra, a logikára és az igazságosságra hivatkozva.”

Részletek Ferge Zsuzsa szakértő megjegyzéseiből a tb. programhoz az MSZOSZ tervezete ismeretében:

... Az MSZOSZ szerint egyenrangú szerepet kapjanak és egyidejűleg érvényesüljenek a szociális biztonság és gazdasági egyensúly megteremté-

sének követelményei ... Mi azt hangsúlyozzuk: A létbiztonság alapvető társadalmi érték és politikai cél. ... Valamennyi állampolgár szociális biztonsága elengedhetetlen feltétele a társadalmi békének és a gazdasági fejlődésnek, sőt a gazdaság működőképességének.

... az MSZOSZ szerint a GYES, GYED kerüljön át a költségvetésbe. Mi azt monjuk: elengedhetetlen, hogy az állam a költségvetés révén nagyobb szerepet vállaljon a szociális biztonság megteremtésében azzal, hogy az állampolgári jogosultság alapján járó juttatásokat a költségvetés fedezi.

...A LIGA álláspontja szerint az állampolgári ellátásokba tartoznak a GYES, az időskori alapnyugdíj, a munkanélküliek tartós ellátása, valamint a fogyatékosok megélhetését biztosító ellátások. Ennek forrása a költségvetés, vagyis az állampolgárok adóbefizetése. ...

A szolidaritás a legfontosabb alapelv

ami a két rendszert össze kell, hogy kösse. Ennek alapján kell összekapcsolni a két rendszerben az ellátási színvonalakat, a fejlesztésre irányuló elveket, konkrét terveket. A szociális ellátások fenntartása, fejlesztése állami feladat állampolgári részvétellel.

...az MSZOSZ a nyugdíjakról: „Olyan új állami garanciákkal működő kötelező nyugdíjbiztosítás kialakítását tartja indokoltnak és elfogadhatónak, amely a szolidaritási elv megőrzése mellett erősíti a biztosítási elv érvényesülését.” (jogbiztonság)

A mi álláspontunk: A társadalom biztonságának kiemelkedő eleme a tb., a jövedelembiztonságot keresetarányosan biztosítja. Pénzbeni ellátásai a nyugdíj, táppénz és a munkanélküli biztosítás. Forrása (döntően) túlnyomó részt a munkáltatói és munkavállalói befizetések és az állami szerepvállalás, valamint a vagyion hozadéka. ...

Életkereset arányos nyugdíj kell

a bérek, a beszámítási alap valorizálásával, ez lehetővé teszi a járulékplafon és a nyugdíjplafon eltörlését. ... Rugalmas nyugdíjba vonulás rendszert kell kidolgozni.

Részlet A családi pótlékról szóló szakértői jelentésről, mely a Világbank ajánlásai alapján készült ...

a családi pótlék maradjon univerzális

ennek megbontása számtalan gazdasági és más társadalmi feszültséggel, problémával jár.

Ezek:

– a jövedelem igazolás, az adminisztráció hihetetlen terhet jelent, hisz havonta ma 2,5 millió családi pótlék-t kell kifizetni, ha az univerzalitás megbomlik akkor is 1,5-2,0 millió kifizetés esik egy hónapra de sokkal nagyobb adminisztrációs költséggel...

Az univerzalitás megbontása a közép- és alacsony jövedelműek esetében jelentene ellátás megvonást, a középrétegek nem jutnának családi pótlék-hoz.

... lehet gondolkodni akár az igazságosabb elosztás akár a célzottág miatt az adóztatásról, de nem lehet arra számítani, hogy sok adó folyik be ebből, mert ha nem akarjuk megszüntetni a választhatóságot, akkor a kisebb keresetű szülő után fogják a családi pótlék-t igényelni ill. a kisebb jövedelmű szülő adóbevallásában szerepeltetik.

Részlet A NYUGDÍJBIZTOSÍTÁS FŐBB KÉRDÉSEI A LIGA SZAKSZERVEZETEK SZERINT című anyagból:

...a nyugdíj nem adható, hanem jár

Mindazon összegek után, melyet biztosított javára lehet írni, belcérteve az esetleges állami befizetéseket is. ... – A nyugdíjasnak joga van minden rá vonatkozó információhoz. ...

– A biztosított egy napig sem maradhat ellátatlan.

Ha a hivatal bármely okból is, de nem tudja időben a jogos járadékban részesíteni őt, úgy olyan előleget kapjon, ami elegendő a tisztességes megélhetéshez addig is, amíg a dolgok tisztázódnak.

Részlet a „Társadalombiztosítás” című szakértői anyagból

„Modernkori történelmünk során olyan érték teremődött, amelyet nem lehet érvényesen megkérdőjelezni. Ez az érték a társadalmi biztonság. ... A fejlett tőkés országokban a gazdasági válsággal egyidejűleg jelentős politikai fordulatra került sor. A parlamenti választásokon visszaszorultak a munkáspártok és tért nyertek a konzervatívabb politikai erők. Az új kor-

mányprogramok kötelező elemévé vált a takarékosság a szociális kiadások területén. Szó se róla, ez nem csak frazeológiai változást jelentett, de ahol túl komolyan vették a dolgot és ténylegesen meg is próbálták a kiadásokat lefaragni, nem elégedve meg egy-két jelentéktlenebb kihatású ellátás leépítésével, illetve a fejlesztés ütemének visszafogásával, ott bekövetkezett a részleges vagy teljes viszszafejlés a szociáldemokrácia javára. A társadalom bizonyos határon túl

nem volt hajlandó lemondani a megszerzett biztonságról

és nem tolerálta a válságból való kilábalásnak ezt a formáját.”

Részlet az „EGÉSZSÉGET MINDENKINEK!, avagy A LIGA egészségügyi tizenkét pontja” című népszerűsítő anyagból

... A LIGA számára az ember a legfontosabb, (vagyis) az alapellátáshoz minden beteg juthasson hozzá: megfelelő kezelést, ellátást kapjon. A betegség ne veszélyeztesse a beteg jövedelmi helyzetét. ... olyan egészségügyi rendszer kell, amely nem csak a betegségeket kezeli hatékonyan, hanem lehetőségeihez mérten mindent megtesz annak érdekében, hogy a betegségeket meg lehessen előzni.

... Ma az egészségügyben területenként nagyok az eltérések felszereltségben, műszerezettségben. A TB-önkormányzatok úgy tudják a meglévő különbségeket leginkább kiegyenlíteni, hogy vidéken javítják a sürgősségi ellátást.

... Az egészségügyben dolgozók túlerheltek, keresetük alacsony, pedig munkájuk során emberi életet mentenek meg. Olyan egészségügyi rendszert kell kiépíteni, amelyik az egészségügyben dolgozóknak biztonságot nyújt – legyen érdemes, legyen jó az egészségügyben dolgozni.

... A gyógyszerek árainak rohamos emelkedését meg kell állítani. A LIGA kezdeményezni fogja, hogy az idős emberek 67-70 év felett a gyógyszereket ingyenesen kapják.

... Ahhoz, hogy kevesebben betegedjenek meg, ne legyenek 40-50 évesek fölött csökkent munkaképességűek, a munkahelyeken radikálisan javítani kell a munkafeltételeket. ...

Összeállította: Teőke Gábor

„Egy képzeletbeli országban bármi megtörténhet”

Hogyan dobjunk ki sok pénzt az ablakon?

(Tanmese)

Mindig érdekelt, hogy hova tűntek az elpazarolt milliók és milliárdok. Természetesen egy elképzelt országban. Mindig visszautasítottam, amikor azt állították, hogy az elképzelt ország lakói túlköltekézték magukat. Mindig felment az agyvizem, amikor valaki azon a címen helyeselte a NAGY TÁRSADALMI ELLÁTÓ RENDSZER (eNTER) juttatásainak csökkentését – természetesen abban a képzeletbeli országban –, hogy egy ilyen országban annak is örülhet valaki, hogy él egyáltalán. Fogakra meg például gyűjt-sön. Vagy nyámmogjon fogak nélkül. Sajnos tévedtem. Ez a képzeletbeli ország valóban túlköltekézte magát. Mi az, hogy túlköltekézte: még most is túlköltekézi. Hogy hogyan?

Például úgy, hogy drága választásokat rendez a NAGY TÁRSADALMI ELLÁTÓ RENDSZER (eNTER) irányításáról, amit összeköt a szakszervezetek vagyonsztozkodásával. E választáson, aztán be is dobna mindent. Be szép is volt, amikor a szakszervezetek azzal etették a közvéleményt, hogy érdemes elmenni a NAGY TÁRSADALMI ELLÁTÓ RENDSZER (eNTER) választásaira, mert ennek eredményeképpen majd maguk szólhatnak bele a NAGY TÁRSADALMI ELLÁTÓ RENDSZER (eNTER) pénzeibe. „300 milliárd a tét” hirdette a kicsi, ám demokratikus és független „CÉG” óriásposzttere. Ugyanők tévéreklámjában egy nyugdíjas néni és egy „CÉG”-trikós kisgyerek örült a nyugdíjnak. Persze a többi társulat reklámja sem volt rosszabb – ahogy az eredményeik sem – a választásokon. A kis „CÉG” eredménye jutalmaként két vidéki székházat is kapott, a nagy, „MAMUT” pedig túlsúlyos lett a NAGY TÁRSADALMI ELLÁTÓ RENDSZER (eNTER)-ben.

Kezdjük az egyik székházzal, melyben akkor még a NAGY TÁRSADALMI ELLÁTÓ RENDSZER (eNTER) a legnagyobb, legtöbbet fizető ezért legfontosabb bérlő. Miért épp ezt az „egyébként nem túl jó helyen lévő, nem túl jól hasznosítható” házat akarta és szerezte meg a „CÉG”? Az akkori vezetőket és lobbystákat kéne megkérdezni. Egyébként most már mindegy. Tévedni emberi dolog. (Na, de ekkorát?) A szép és nagy bérlő által bérelt ház kiválasztása, kiharcolása, kellő szakértelem és hozzáértés híján, akár jó döntésnek is látszhatott.

Itt azonban közbeszólt az élet, vagy inkább az érdek. A NAGY TÁRSADALMI ELLÁTÓ RENDSZER (eNTER) „MAMUT”-jának kínos le-

hetett az utált kis partner, a „CÉG” tulajdonába került házban látni az általa vezényelt eNTER-t. A helyi érdekcsoportok pedig megérezhették az óriásposztteren meghirdetett pénz szagát. Bomba ötletként valaki kitalálhatta – egy elképzelt országban minden megtörténhet – hogy a hírtelen pénzhez jutott, demokratikusan megválasztott önkormányzatokat meg lehetne fejni. Ami annál inkább fontos lenne, hisz ott van az elképzelt ország elképzelt városában egy anyagi gondokkal küszködő vállalat, melynek van irodaháza – nem nagyobb és nem rosszabb a „CÉG” által elnyertnél. Ezt el lehetne adni, a pénzből a vállalat finanszírozhatná veszteségeit és a bevételből akár építhetne egy új irodaházat? Irodákra elvégre mindenütt szükség van. Főleg egy demokráciában.

És megindult a lobbizás újra. A NAGY TÁRSADALMI ELLÁTÓ RENDSZER (eNTER)-nek helyigényei támadtak az utált új bérbe adóval szemben, aki ezt – okkal, ok nélkül – képtelen volt azonnal teljesíteni. Hogy teljesíteni fogja és akarja, az biztos volt, hisz minden érdeke ezt diktálta. De minden ellenkező érdek ezzel szemben működött, azt akarták, (és tettek is érte), hogy a „CÉG” erre vonatkozó ígérvénye ne jusson el a döntéshozókhoz, a tárgyalások zsákutcába fussanak.

Így is történt, s megvalósult a nagy álmom. A „MAMUT” nyomására a NAGY TÁRSADALMI ELLÁTÓ RENDSZER (eNTER) bejelentette, hogy a másik házba költözik. Aztán elég sokáig húzta az időt, hogy a másik ház bérlői ne hogy még időben az ő helyére költözhesse. A városban, ahol bérlemény túlkínálat van, a másik házból „kizsupolt” bérlők könnyedén találtak maguknak új helyet, így a város bérbe adói is örültek, mert

jól jártak. Jól járt a helyi vállalat, mert a NAGY TÁRSADALMI ELLÁTÓ RENDSZER (eNTER) úriasan fizetett, meg lett pénz az új irodaházra és a finanszírozási gondok is enyhültek. A NAGY TÁRSADALMI ELLÁTÓ RENDSZER (eNTER) is örülhetett, mert ugyan évi, sőt néha napi fizetési gondjai vannak, de pénze azért van elég. S nincs jobb, mint amikor az ember a saját házában bérlő. A nagy ellátás meg úgy is sokba kerül. Majd csökkentik az ellátást, nagyobb befizetéseket szavaztatnak meg. És annyi.

Hogy a „CÉG” meg ott maradt egy nehezen, vagy egyáltalán nem kiadható, de főleg keveset jövedelmező házzal, amiben egy kulturális intézményt is kell tartania, az kit érdekeli? „Ha megfogta, had vigye.”

Hogy a NAGY TÁRSADALMI ELLÁTÓ RENDSZER (eNTER) miért fizetett, miközben neki tartoznak a legtöbben és ebben az elképzelt országban? Hogy miért fontosabb a helyi érdek a közérdeknél ugyanitt? Hogy, ha a „MAMUT” és a „CÉG” utálja egymást, akkor azt, miért mindenki másnak kell megszívnia? Hogy miért költek annyira túl ebben az elképzelt országban, hogy a NAGY TÁRSADALMI ELLÁTÓ RENDSZER (eNTER) lassanként már csak beszedi a pénzt és az ELLÁTÁST ezentúl csupa kisbétűvel kell írni, és ezt az ellátást is lassanként már mindenki más fizeti, csak nem az eNTER?

Ez már egy másik mese gyerekek.

(eNTER)teőke

A szerkesztő szükségesnek tartja megjegyezni, hogy a fentebbi (vita?) cikk több állításával nem ért egyet. A közlés mellett végül a tb. átalakítási tervek nyilvánosságra kerülése miatt döntött. K.L.

A gyárakban, munkahelyeken folynak a tárgyalások a szakszervezetek és a vezetés között a következő évekre szóló kollektív szerződésekről. Cikkemben a munkavégzés rendszere és szabályai körül kialakult vitáról szeretnék szólni néhány mondatot. Céлом, hogy felhívjam a figyelmet arra, ne hagyjuk magunkat a múlt századra jellemző viszonyokba visszataszítani.

Igen sok helyen például vezetés a cég jövőjére hivatkozva határozottan igényli, hogy teremtsük meg a flexibilis munkavégzés lehetőségét, legyen mód a hétfőtől szombatig tartó munkavégzésre, a heti pihenőnapok havonkénti vagy kétheti összevonására valamint a piacon keresett termékek esetén a termelés növelésére akkor is, ha erre nincs gépi kapacitás.

Talpon maradásunk feltétele, hogy #megfeleljünk a piac kihívásának# hajtogatják folyamatosan. Igazuk biztos tudatában meg is bombázzák a szakszervezeteket ragyogó elképzeléseikkel. Például: legyen a munkaidőkeret 6/4/ hónap; legyenek a heti pihenőnapok összevontan is kiadhatók; legyen elrendelhető a rész munkaidő. Egyszerűen mindent adjunk meg a flexibilitás érdekében, ami ma Magyarországon elképzelhető és törvényes! Csakhogy azért, hogy az ember egy pohár tejet ihasson, nem biztos, hogy meg kell vennie egy tehenet, nem is beszélve egy egész csordáról!

Nem vitatható, hogy kemény a piac, és az is igaz, hogy jobb, ha a versenytársak a hátunkat nézik. Elképzelhető, hogy kell flexibilitás valamilyen szinten. De az biztos, hogy a vezetés által követelt szintnek csupán töredékén. A flexibilitás érdekében sok helyen jelenleg is vannak a vezetés számára nagyon méltányos engedelmények, mint például a túlóra, a munkanap áthelyezésének az általánostól eltérő munkarend bevezetése az egész érintett kollektíva egyetértése esetén, állásidő elrendelése valamint a törvény által biztosított szabadságra küldés. A fentiek tudatában maradjunk a pohár tejnél és ne vegyünk csordát de még tehenet sem!

A javaslat nem kér mást, csupán azt, hogy akkor dolgozzunk, amikor a vezetés úgy látja jónak. A rendszeres-

Ne végy tehenet, ha egy pohár tejet akarsz inni...

Európa felé néha a 19. században találjuk magunkat

ségnek, a kiszámíthatóságnak csak enyhe nyomai jelennek meg az elképzelésben.

Milyen magánélete, családi élete lenne a dolgozóknak, ha hagynánk például, hogy 96 első félévében 125 munkanapon 8 órai munkával teljesíthető 1000 óra munkaidőt 84 nap alatt dolgoztatnák le? Esetleg januárban dolgoznánk 2-től 23-ig összesen 22 napot és utána 24 től megkapnánk a 8 nap januári pihenőidőt egyben? Hogyan lehetne családot fenntartani, nevelni, ha a gyerek megkérdezné, anyu, apu, mikor megyünk kirándulni, moziba? S a válasz csak az lehetne, hogy jövő héten nem, mert délutános vagyok, s nem tudom mikor kapom meg a pihenőidőt, s utána a jó ég tudja mikor dolgozunk! A valóságtól teljesen elrugaszkodott elképzelések ezek!

Jó lenne, ha a vezetés sehol sem hivatkozna arra, hogy semmi olyat nem akar, amit nem tesz lehetővé a Munka Törvénykönyve! A Mt. olyan, amilyen. Minősíti készítőit, elfogadóit. Az említett hölgyek és urak a parlamentben, a MÜM-ben valószínűleg soha nem szagoltak műhelyszagot. Pusztán paragrafusokkal vagdalkozva pedig csak erre a vérszegény, Magyarország dolgozóit a múlt századba visszaminősítő szörnyszülöttre tellett. Nem hiszem, hogy a munkahelyeken kell igazolni az MT-ről, hogy jó, a dolgozók keserve árán.

Jó lenne,

ha a vezetés nem hivatkozna fejlett nyugatra, piacgazdaságra. A nyugaton élő dolgozó helyzete a picinykét más, mint a mienk. Vegyük például a kísértetiesen hasonló harcot folytató Volkswagen példáját.

- a vezetés költségsökkentést szeretne, nagyobb sebességre akar kapcsolni. Flexibilis munkavégzést akarnak bevezetni. Holszezonban a mun-

kásoknak lényegesen kevesebbet kellene dolgozni, a kereslet növekedésekor azonban akár 38 órát is teljesíteni kellene, úgy, hogy a hosszabb és a szombati műszakokért nem járna több pénz. - jelenleg a 4 napos, 28,8 órás munkahéten dolgoznak az említett cégnél.

A IG Metall szakszervezeti szövetségekkel folytatott tárgyalásokon már elérte, hogy a menedzsment által eredetileg igényelt 25 szombatra kiterjedő munkavégzés ma már csak 12 szombatot venne el a dolgozóktól. és ezért, a menedzsment által javasolt 0 százalék helyett 25 százalékos túlórapótlékot kell fizetni. Az átlagos munkaidő hetente a tárgyalások jelen állása szerint 30 óra, az elrendelhető maximális heti munkavégzés 35 óra lenne. Igaz, cserében elvárja a munkaadó, hogy a dolgozó mondjon le az óránkénti 5 perces fizetett pihenőidőről. Ugye, tisztelt olvasó, szívesen vállalnánk e csipetnyi eltérést?

Dolgozókkal, kollektívákkal folytatott beszélgetéseimen a dolgozók egybehangzó, következetes követeléseként fogalmazódott meg, elfogadják egy minimális szinten a flexibilitást, de a munkavégzés nem jelenthet csak minimális terhet, nem jelenthet aránytalan jövedelem-kiesést, nem jelenthet kiszámíthatatlan élethelyzetet. Nagyon fontos a menedzsment figyelmébe ajánlani, hogy ahhoz viszont nem járul hozzá a kollektíva sehol, hogy a vezetés a gyártásban előforduló disznóságok eltakarására használja ezt a lehetőséget. Ezért célszerű követelni a k.sz.-ben történő szabályozást, az egyetértési jogot a flexibilis munkavégzést lehetővé tevő rendszerek alkalmazásához.

Fontos, hogy ne adjunk kitöltetlen csekket a vezetés kezébe, mert azzal vissza lehet élni! És mindennek a dolgozó issza meg a levét.

Selmeczy György

Egy dollár

Sztrájkveszély a Tungsramban

Január 18-ára holtpontra jutottak a vállalati bérmegállapodás tárgyalásai a G.E. Tungsramban. A hónapok óta tartó bértárgyalásokon egy-egy százaléket közelítettek egymáshoz a munkáltatók és a szakszervezet ajánlatai, azonban januárra ennek a lépegetős közeledésnek vége szakadt.

A Tungsram munkáltaí első ránézésre kedvező ajánlatot tettek a szakszervezetnek – tíz százalék béremelés januárban, további tíz százalék júniusban –, ezt azonban a Tungsram Dolgozók Független Szakszervezete nem tudta elfogadni.

– A dolgozók 1990-től kezdve áldozatot vállaltak a cég eredményes működéséért – állítja Selmeczy György, a TDFSZ titkára. – Elfogadták, hogy a vállalat átalakításakor a 22 000 dolgozóból, most 9 990 maradt, ennek ellenére a hatékonyság 1994-ben 36 százalékkal, 95-ben pedig 16-17 százalékkal nőtt. Elfogadták, hogy éveken keresztül a béremelések mértéke messze elmaradt az inflációtól (ez 1993-ban például éves szinten mindössze 3 százalék volt), de mára a Tungsram tetemes nyereséget magáénak tudó multinacionális cég, amely a nyereségét nem kis részben a dolgozók munkájának és áldozatvállalásának köszönheti.

Tavaly a Bokros-csomag nyilvánosságra kerülése után a szakszervezet soron kívüli bérfejlesztésről kezdett tárgyalásokat a vállalatvezetéssel, amire az volt a válasz, hogy igényeiket az 1996. évi bérfejlesztéseknél veszik figyelembe. A szakszervezet felvetette azt is, hogy a megélhetési költségek ellentételezeként a KSH által kimutatott költségek bizonyos százalékát automatikusan ellentételezze a vállalat. Ez az ellentételezés azonban nem különbözik a normális bérfizetéstől, ezért ezt a kérdést is most kívánja rendezni a szakszervezet.

A multinacionális vállalatok nagy többségénél már január elsejei hatállyal történt egy 20-22 százalékos bérfejlesztés. Ugyan néhány éve még ezek a cégek megpróbálták a minimálbérek felé csúsztatni a dolgozók fizetését, azonban belátták, hogy ez igen veszélyes vállalati politika, hiszen elvándorol a jól képzett munkaerő, ami számukra Magyarországot olyan

vonzóvá tette. Vajon történik-e meg egyezés a Tungsramban, ahol a bérek alig valamivel a közalkalmazotti szféra bérei fölött stagnálnak? Mindenesetre a szakszervezet bejelentette a sztrájképszuítást, így január 19-től elkezdődött az egyeztetési időszak. Ennek sikertelensége esetén a Tungsramosok január 24-én figyelmeztető sztrájkot tartanak, ami példátlan lenne a vállalat történetében – tudtuk meg Selmeczy Györgytől, aki hozzátette:

– 1990-ben is egy dollárnak megfelelő összeg volt dolgozóink nagy részének órabére, és jelenleg is ennyi, ami nagymértékben aláátamasztja bérharcunk megalapozottságát.

A január 22-i sajtótájékoztatóra érkező tungsramosok már a megegyezésről számoltak be a sajtó képviselőinek. Ezek szerint január 1-től 13 százalékkal, július 1-től pedig további 11 százalékkal emelkednek a bérek. Mindemellett az 1200 forintos ebédterítést is megemelték 400 forintra – mindez éves szinten közel 25-26 százalékos jövedelemnövekedést jelent a Tungsram Rt.-nél. *K.L.*

A nagy átvágás

Csak úgy harsogott a rádió, meg a tévé, s tele voltak a hírrel a lapok: Horn megvetoztá a miniszterek és államtitkárok bérének idej, 20 százalékos emelését. Ez mán döfi, gondolták sokan, még a LIGA-ban is. Nem volt hát hiába a LIGA választmányának tiltakozása.

Volt, aki egyenesen gratulálni akart a miniszterelnöknek. Aztán másnap jött az újabb hír, mely szerint vétóról nem volt szó, éppen csak kiszámolták, hogy kinek, mennyi jutott volna, de a kérdés már napirendre sem került. Még jobb! Gondolhatta naivan mindenki! Már ha nem járt utánna annak, hogy a napirendre nem kerülő húsz százalék a fenti harmin-

Bort isznak, vizet prédikálnak...

Álszent és durva dolog, hogy a képviselők és a Kormány az ország gazdasági helyzetére hivatkozva mindenkítől megértést vár el megszorító, bért és jövedelmet csökkentő intézkedései iránt, miközben önmagának megszavazza, illetve megszavaztatja a 30 százalékos béremelést. Az érv, hogy ez azért indokolt, mert az érintetteknek 1990 óta csak kétszer emelték a bért, nevetséges, illetve szomorú. Sok munkavállaló ugyanis sajnos ugyanezt mondhatná el. Ők azonban nincsenek abban a helyzetben, hogy bármiféle béremelést, jövedelem megtartást, vagy növekedést szavazzanak meg maguknak.

Ezért a LIGA Szakszervezetek Országos Választmánya:

Tiltakozását fejezi ki a miniszterek és a képviselők alapilletményének 1996. évi 30 százalékos emelése ellen, az Országos Érdekegyeztető Tanácsban és médiákon keresztül.

Ezen intézkedés mellett a LIGA felháborítónak tartja, hogy a munka világában a munkavállalók számára a kormányzat 1996. évre reálkereset-csökkenést irányoz elő.

Budapest, 1996. január 11.

A LIGA Szakszervezetek Országos Választmánya

con fölül járt volna a haza atyáinak. Vagyis a nagy önmegtartóztatás azt jelenti, hogy idén a kormány, önmagának harminc plusz húsz helyett, mindössze harminc százalék béremelést szavazott, vagy szavaztatott meg. Rendes dolog nem?

Persze nem sajnálom tőlük, hiszen felelősségteljes munkát végeznek. Azt viszont sajnálom, hogy az igazságot - lásd előbb - csak a Magyar Nemzet írta meg. A többi lapból ez nem derült ki. A szerénység eredményeképpen a miniszterek tavalyi fizetése (181 ezer 350 forint) havi százezer helyett, csak havi 46 ezerrel, a miniszterelnöki fix 120 ezer helyett csak havi 56 ezerrel emelkedett. Végül is ez sem semmi ...

teőke

Megállapodás a GySEV-nél

Január 26-án került sor a Győr - Sopron - Ebenfurti Vasút Dolgozók Szabad Szakszervezete jubileumi választmányi ülésére Sopronban. Az ünnepségen megjelent Rainer Girndt, a Friedrich Ebert Alapítvány magyarországi képviselője, valamint Rudolf Kaiser, az osztrák testvérszakszervezet vezetője is. Az eseményt Balla György, a GYDSZSZ elnöke nyitotta meg, aki kötetlen hangulatú megnyitójában megköszönte mindazt a munkát, amelyet a választmány tagjai egész évben végeztek. Ezt követően kitüntetésekkel adta át a választmányi tagoknak, valamint a szakszervezetet segítő tevékenységéért Rainer Girndt egy tiszteletbeli GYDSZSZ tagsági igazolványt vehetett át.

Rainer Girndt, Visi Zoltánné, Rudolf Kaiser, Zsirai Ferencné

Az eseménynek az 1996. évi bértárgyalások lezárulása és a kollektív szerződés módosításának „tető alá hozása” adott aktualitást – nyilatkozta Balla György, akit a most lezárult tárgyalások eredményeiről kérdeztünk.

– A GySEV tárgyalócsoportha a bértárgyalások során 19,5 százalékos alapteremtést ért el, amely kiegészül az 1996. évi 1,5 százalékos bérautomatizmustal. Ehhez hozzájárulnak a kollektív szerződés módosításai is, például a kiküldetési általány, a valutaellátmány új szabályozása, a távolléti díj emelése is. Közvetett módon az is növeli a béremelés értékét, hogy a Vasutas Nyugdíjpénztárba belépő munkavállalók 4 százalékos tagdíjából a munkáltató 2 százalékot átvállal. Mindez további másfél százalékkal javítja a GySEV munkavállalóinak bérpozícióit. Összességében credményesnek értékelem a tárgyalásokat, persze az ember sohasem lehet elégedett, de azt gondolom, hogy az adott tárgyalási helyzetben ez volt a maximális eredmény, amelyet el lehetett érni.

K.L.

Siklós Jánosné átveszi a kitüntetését Balla Györgytől

Szakszervezeti tisztségviselő a társadalomban

Az alábbi tanulmány azokat a feladatokat lajstromozza, amelyeket a szakszervezeti tisztségviselőnek napi szakszervezeti munkáján túl kell elvégeznie.

Rendkívül fontos, hogy szakszervezeti tisztségviselő az egységes megyei munkaszervezetek munkájában is részt vegyen. Feladatai:

- a vállalati kollektív tárgyalások, szerződéskötések segítése, az ágazati, szakmai területi kollektív szerződések, megállapodások előkészítésében való részvétel;
- közreműködés a szervezeteépítésben (utánpótlás nevelésében, tagtöbbségben, az alapszervezeti és a tagsági kapcsolatok erősítésében, a városi-, helyi szerveződések koordinálásában);
- a nyugdíjasok, a fiatalok, a munkanélküliek, a szóróanyagtagság szervezeti életének, közéleti szerepvállalásának segítése;
- részvétel a foglalkoztatás lehetőségeinek bővítésében, a munkanélküliség kezelésében;
- közreműködés a szakszervezeti oktatás szervezésében, koordinálásában;
- kapcsolatteremtés, kapcsolattartás a regionális munkáltatói szervezetekkel, az önkormányzatokkal, a hatósági jogkörrel gyakorló szervezetekkel, a helyi politikai, társadalmi, érdekvédelmi szervezetekkel, médiával;
- közreműködés a kistérségi konfliktusok feloldásában;
- részvétel a társadalombiztosítási önkormányzatok területi testületeinek munkájában;
- a munkahelyen kívül megjelenő érdekvédelem ellátása (panaszügyek intézése, jogsegélyszolgálat működtetése, munkaügyi, társadalombiztosítási tanácsadás).

A civil társadalom

Legalább ilyen fontos, hogy a szakszervezeti tisztségviselő részt vegyen a helyi társadalom azon fórumain is, melyekhez látszólag nem kapcsolódik közvetlen érdeke a szakszervezetnek. Ezeken a fórumokon (önkormányzati ülések, területi sport

és kulturális egyesületek stb.) természetes lehetőség adódik arra, hogy a tisztségviselő a munkahelyen kívüli társadalmat is megismertesse a szakszervezeti gondolkodásmóddal, elfogadtassa velük a szakszervezeti problémákat. Alkalmat jelent számára arra is, hogy mintegy tesztelje egy-egy szakszervezeti problémával kapcsolatban a munkahelyen kívüli lakosságot. Véleményük megismerése, a jó, kölcsönös tolerancián alapuló kapcsolat rendkívül fontossá válhat egy-egy kiélezett érdekvédelmi helyzetben. Ilyennek tekinthető pl. egy olyan sztrájk, ahol a vállalat, intézmény jellege miatt a munkáltatók megpróbálkozhatnak azzal, hogy szembeállítják a lakosságot a munkások akcióival. Gyakran tapasztaljuk ezt a közalkalmazottak, közszolgáltatásban dolgozók esetében, de a termelő üzemekben dolgozóknak is nagy szüksége lehet egy sztrájk esetében a társadalom támogatására.

A szakszervezeti szempontok kiemelése nem jelenti azt, hogy a tisztségviselőnek csak a tagsági érdekek miatt szükséges részt vennie a munkahelyi és lakóhelyi társadalom életében. Erre azért van szükség, mert a szakszervezet a demokratikus polgári társadalom egyik építőköve, s a tisztségviselőnek mint „hivatalos” demokratának kötelessége hozzájárulnia ennek építéséhez.

Kisgyörgy Sándor

Részlet a Szakszervezeti ABC című kiadványból (Kiadta a LIGA és az MSZOSZ, 1995-ben.). A kiadvány korlátozott számban igényelhető a LIGA irodában.

A családi pótlékról Tudod-e, hogy...

... 1996 januárjától megváltozik a családi pótlékra való jogosultság rendszere, ám mindez csak áprilistól lesz érdekes a számodra: akkor vezetik be.

... az új rendszer szerint lesznek akik továbbra is alanyi jogon, tehát gyerekszámától és egyéb körülményektől függően, míg mások családi jövedelmük szerint jutnak, illetve nem jutnak családi pótlékhoz.

... családi jövedelemtől függetlenül jár családi pótlék továbbra is a három- és többgyerekeseknek, a tartósan beteg, fogyatékos gyermeket eltartóknak, illetve azoknak a nevelőszülőknek, akik a gyermeket a GYIVI-től „kapták”.

... az egy, vagy két gyermekes szülők (minden család így kezdi) csak akkor jogosultak a pótlékra, ha a családban az egy főre jutó nettó jövedelem nem több havi 19 500 forintnál. Egyedülálló szülőnél ez az összeghatár 23 400 forint.

... az egy főre jutó jövedelem kiszámításánál az igénylőn, házas-, vagy élettársán kívül figyelembe veendő a 20 évesnél fiatalabb, nem kereső gyermekek, a 25 évesnél fiatalabb

nem kereső egyetemisták, vagy főiskolások, valamint azok a rokonok, akiknek az eltartása a törvények alapján kötelező. „Természetesen” mindez csak akkor igaz, ha mindnyájan egy háztartásban élnek. (Külön háztartás esetén is van némi lehetőség, de ezt most nem taglaljuk.)

... a családi pótlékra való jogosultságot ezentúl évente újra és újra meg fogják állapítani, s e jog május 1-től, a következő év április 30-ig tart. (Idén április 1-től ...)

... ha év közben változik valami – mondjuk megszületik az öcsi, vagy húgi, rosszabb esetben valaki beteg lesz, esetleg munka nélkül marad és a nettó jövedelem a megadott határok alá csökken, akkor újra megállapítható a jogosultság és jár a családi pótlék. (Az adott időre.)

... a jövedelemtől függő családi pótlékot 1996-ban március 1-ig kell igényelni – ott, ahol ezt folyósítani szokták. Megfelelő nyomtatványok februártól lesznek, s csak azoknak kell kitölteni, akiknek nem jár továbbra is „alanyi jogon”.

Megjegyzés: a családi pótlék összege tavalyhoz képest nem változott, miközben az elismert infláció 28,9 százalék volt 1995-ben.

(Készült a HVG TB melléklete alapján.) *teő*

Legyen vonzó a makroszintű fórumokon!

Gaskó István a LIGA jövőjéről

Most induló sorozatunkban arról kérdezzük meg a LIGA szövetségének vezetőit, hogyan képzeli el a LIGA működését, szervezeti és politikai életét a küldöttgyűlés után. Első interjúalanyunk a Vasúti Dolgozók Szabad Szakszervezetének elnöke.

– A LIGÁ-ban többen azt gondolják, hogy a VDSzSz szívesen megnyírbálná területi szövetségek támogatását, mivel a szerepüket nem látja igazából fontosnak, illetve az eddigi munkájukat nem értékeli. Mi ebből az igazság?

– Nem tudom értelmezni ezeket a vélekedéseket. Mi abban vagyunk ér-

dekeltek, hogy a LIGA mint konföderáció a lehető legnagyobb legyen. Hiszen nekünk a konföderáció akkor nyújt megfelelő makroszintű védőernyőt, ha a LIGA erős, nagy szakszervezeti szövetség.

Egy kérdésen azonban jó lenne elgondolkodni. A LIGÁ-nak valamikor 18 területi szövetsége volt, de ma –

legalább is a LIGÁ-ban szerzett információim szerint – csak 4 működőképes területi szövetséget tud felmutatni. Azt senki sem állíthatja, hogy a VDSzSz okozta a területi szövetség megszűnését, én úgy gondolom, hogy az okokat a területi szervezeteken belül kell keresni. Nem azért történt ez így, mert a területi szövetségekben tehetségtelenebb emberek voltak, erről szó sincs, hanem azért, mert a szerepük alakította ki ezt a helyzetet. Mi nagyon szívesen látjuk azt, ha egy területi szövetségnek megfelelő munkáltatói, partnerei vannak, kollektív szerződést köt – de ilyenről még nem hallottunk.

– A területi szövetségeknek nem az lenne a feladatuk, hogy kollektív szerződést kössenek, ezt te is tudod.

– Akkor én nem tudom, hogy mi a területi szövetségek funkciója, mert szerintem szakszervezeti szövetséget szakszervezeti funkcióra lehet létrehozni. Ha azt mondjuk, hogy ezek a területi szövetségek valamiféle szolgáltató-központok lennének, akkor ez már nem szakszervezeti szövetségnek nevezném, hanem egy nem szakszervezeti főtevékenységre szerveződött szolgáltató irodának.

– ...és ezeknek szerinted csak akkor van létjogosultsága, ha el-tartják a területen működő szakszervezetek, illetve, ha eredményeket produkálnak...

– Ha a területi szolgáltató irodák létjogosultsága nem attól függ, hogy az ezt igénylők jó kollektív szerződéseket kötnek-e, akkor úgy látjuk, hogy ezeket a szolgáltatásokat maguknak a tagszervezeteknek kell finanszírozni. Én nem mondom azt, hogy a LIGA ne finanszírozza ezeket. De miből? Az elmúlt években a LIGA hiánygazdálkodással küzdött, és számomra még a főtevékenységet jelentő makroszintű érdekvédelmet sem tudta finanszírozni, hiszen az összes tevékenységét számításba véve a makroszintű érdekvédelemben volt a LIGA a leggyengébb. Egy ilyen szituációban nem lehet azt mondani, hogy a LIGÁ-nak a nem főtevékenységbe tartozó középszintű tevékenységekre még pénze volna. Ha a LIGÁ-nak annyi pénze lenne, hogy főfeladatainak ellátása mellett maradnának anyagi eszközei, akkor mi azt gondoljuk, hogy ezekből lehetne a nem főtevékenységre is pénzeket fordítani. Ezt mindenkinek föl kellene ismerni, hiszen konföderációhoz azért csatlakozik az ember, hogy az országos szintű érdekvédelemre esélye legyen.

– Volt egy szakasz a LIGA életében, a kezdetektől mostanáig, amikor a LIGA pozitív diszkriminatív lépéseket tett a kis szakszervezetek, területi szövetségek felé. Úgy értékeled, hogy ennek vége, aki fenn tudott maradni, az működjön a továbbiakban is, aki viszont nem tudott bizonyítani, annak lejárt a türelmi idő? Vajon megvalósítható-e

az a modell, hogy szinte kizárólag a nagy szakmai szövetségek alkotnak egy konföderációt?

– Nem az idő jött el, hanem a pénz fogyott el. Abban az időben még voltak olyan célzott források, amelyeket másra nem lehetett elkölteni. De mára ezek a külső források elapadtak, és a tagdíj hosszú idő óta megalázóan alacsony.

– Ma mindenki az anyagi szűkösséggel érvel. De vajon úgy értékeled politikailag, hogy a LIGA életében 7 év után lezárult egy folyamat, és mostantól kezdve más-hogy kell működni?

– Nem tudom, milyen szempontból zárult le, mert ha például szervezet-építés tekintetében gondolkodsz, akkor meg kell nézni a LIGA szervezeti fejlődését, ami azt mutatja, hogy a kisebb szervezetek pozitív megkülönböztetése ellenére a nagyobb szervezetek fejlődése érhető tetten. A kisebb szervezeteken nem nagyon segítettek ezek a pénzek, csak átmenetileg. Például Békés megyében 1993-ban jelentős pályázati pénzek elosztása után a területi szövetségnek kevesebb tagja lett, mint ennek az összegnek az el-költsége előtt! A LIGÁ-ban több tízmillió fordítódott tagszervezésre, ennek ellenére nem látszik, hogy a kis szervezetek föl tudtak volna fejlődni.

– Ugyanakkor abban az időben ez valószínűleg ez indokolt volt, hiszen minden szervezet 10 vagy 50 fővel alakul meg...

– Ezt nem látom elsődleges szempontnak. A VDSZSZ-nek egy fél évig nem is volt pénze, és e fél év alatt ezer főt toborzott, akik lelkesedésből léptek be a szervezetbe.

– A MÁV-nál, amely jól szervezett, hierarchikus munkahely.

– De a hierarchia a szervezést gátolta és a jól szervezettség azt is jelentette, hogy az új szakszervezet elleni fellépésnek sokkal nagyobb tere volt és van a mai napig a MÁV-nál, mint egy kevésbé hierarchikus szervezetnél. A kezdeteknél a MÁV vezérigazgatója kiadott egy táviratot, hogy a VDSZSZ egy „csúnya” szervezet, és a sorok mögött azt lehetett kiolvasni, hogy aki oda belép, az nem is rendes ember. Ennek ellenére ekkor fejlődött a szervezet a legjobban.

– Magyarul: nem voltak könnyebb helyzetben, mint mások. Ab-ból a szempontból sem, hogy elszór-tan lévő kis létszámú munkahelye-ken nehezebb tagokat szervezni?

– A MÁV pont ilyen hely, 5, 10, 20 embernek van egy-egy munkáltatója...

– De őket összeköti a vasút, ami a dolgozóknak ingyenes. Ezek sze-rint a jövőben nem a kis szerveze-tek, területi szövetségeket, hanem a szakmai szövetségeket kell a tag-szervezésben támogatni. Ugyanak-kor a LIGÁ-nak nem minden szakmában vannak szakmai szövetségei.

– A jövőben a LIGÁ-nak a makro-szintű fórumokon kell úgy politizál-nia, hogy vonzó szervezetté válhas-son. Az a korszak lezárult, amikor lepkehálóval kellett egy-egy tag után rohagálni. A másik lehetőség a szakszervezeti konföderációk átren-deződése, sőt, talán újrarendeződése, ami új esélyt adhat a LIGÁ-nak. Meggyőződésem szerint az MSZOSZ-SZEF szövetséggel szemben létrejö-het az a szövetség, amely ennek al-ternatívájává válhat. Elsődlegesen az Autonómok irányába kell elmozdulni, de nem zárnam ki a Munkástanácsokat sem.

– Annak ellenére, hogy választ-mányi határozatunk is van a Mun-kástanácsokkal való szövetség szo-rostabbra fonásáról, és a LIGA-Autonóm tárgyalásokról is elterjed-tek a pletykák – többben már azt is tudni vélték, hogy még a vezető posztokról is megegyezés született – , mégsem történt semmi.

– Az, hogy az elmúlt két év vezetése mit tett, azt tőlük kell megkérdez-ni, én magam sem látom, hogy itt eredményt értek el, sőt! Úgy érzem, hogy tárgyalni kellett volna ezekről a közeledésekről, de az Elnökségben viszonylag nagy ellenérzések voltak ezzel szemben. Nyilvánvaló, hogy a LIGA élére olyan vezetőket kell vá-lasztani, akik ezt a programot képe-sek vállalni, és elfogadható tárgyaló-partnerek. De a lényeg az, hogy egy ilyen program legyen a kongresszus újszülöttje, és ennek az újszülöttnak a nevelgetésére vállalkozó vezetők ke-rüljenek megválasztásra.

Kozák László

„Tekintsék sajátjuknak a LIGÁ-t”

Kovács János a LIGA jövőjéről

– Többen úgy vélik, hogy a LIGA jelenlegi szervezeti tevékenysége a jövőben nem folytatható: hogyan képzeld a LIGA szervezési tevékenységét a küldöttgyűlés után?

– Valóban nem folytatható ez a modell, de ezt nem Fűrész Ferenc szervezéspolitikáért felelős ügyvezető elnökkel találtuk ki, hanem csupán megvalósítottuk az előző küldöttgyűlés szervezéspolitikai koncepcióját. Mi úgy képzeltük el, hogy azokat az ágazatokat, amelyek szervezhetőek, előnyben kellett volna részesíteni. Ilyen például a közlekedés, vagy az egészségügy, hiszen a közlekedésben 8-9 ezer LIGA tag dolgozik, az egészségügyben pedig 6 ezer tag, és az egészségügy az az ágazat, amely nem megszüntethető – ellentétben mondjuk a bányászattal. Fontosnak tartom a szervezési munkát az energiaiparban is, itt tettünk is lépéseket, hiszen a MOL Rt. illetve a Paksi Atomerőmű Rt. szakszervezetei ebben az időszakban léptek be a szervezetbe. Ezenkívül azokat a területi szövetségeket kell megerősíteni, ahol a munkanélküliség a legnagyobb méreteket öltötte, Szabolcs és Borsod megyére gondolok. Itt akkor is áldozni kell a területi szövetség létrehozására, ha ez rövid távon nem térül meg, mert a jövő a gazdasági átalakulás új munkahelyeinek a LIGÁ-ba integrálását jelenti.

– Mi akadályozott meg benneteket, hogy például az egészségügyre vagy a közlekedésre nagyobb figyelmet fordítsatok?

– Nem tudunk szakképzett szervezőt munkába állítani, hiszen a szervezési célú pénzek felhasználását a küldöttgyűlési határozat megkötötte.

– Mindezek mellett lehet tudni, hogy a szervezés a LIGA költségvetésének közel egyharmada fölött rendelkezett.

– Ennek az összegnek egy része nem érkezett meg a szervezéshez. A rendelkezésünkre álló összegnek csak a kétharmadát használhattuk fel. Meggyőződésem, hogy ez az összeg a szervezésnek a jövőben is elegendő lenne, abban az esetben, hogyha nem kell e pénzeket kiosztogatni.

– De éppen az előbb mondtad, hogy a LIGÁ-nak a jövőben fordítani kell például a válság-régiókra, ami újabb osztogatást jelent...

– Természetesen, de a legnagyobb összeget most sem a válság-régiók és a területi szövetségek vitték el, hanem legnagyobb szakmai szervezet! A szervezéspolitikai programnak nem szabad adakozónak lennie, amely nem vizsgálja, hogy egy szövetség létezik vagy nem, illetve rá van-e szorulva arra az összegre. Ilyen például a Szolnoki területi szövetség, amelyik van is meg nincs is. Mi szívesen elhatárolódtunk volna erről a programtól, nem alkalmaztunk volna 21 szervezőt, mert ez jórészt a nagy szövetségek támogatását jelentette. Azokat a szakmai szövetségeket kellett volna felépíteni, amelyekben van ráció.

– Erről a koncepcióról miért nem próbáltatok másokat meggyőzni, nem vittétek a problémát például választmány elé, ahol kijelentettétek volna, hogy ezeket a pénzeket máshol kell elkölteni...

– A küldöttgyűlés határozatát csak a küldöttgyűlés bírálhatja fölül. Persze, hogy nem jól működik a szervezés akkor, ha a működés alapjául szolgáló küldöttgyűlési határozat nem jó.

– És hogy lehet vállalni egy olyan programot, amellyel személy szerint nem értesz egyet?

– Azt hiszem, hogy a LIGA válsága után mindenki olyan programot vállalt fel, amivel nem értett egyet. Akármelyik csoport működését nézem, például a szakértőket, akik szintén azt mondták, hogy több szakértőre lenne szükség stb. Viszont arra büszkék vagyunk, hogy alapszabályszerűen működünk, és betartottuk azt a programot, amelyet a küldöttgyűlés határozott el. Azt gondolom, hogy a működésnek, a demokrácia alapján, így kellett történnie – még akkor is ha a program kiigazításra szorult volna. Személy szerint egyébként a működésünk első három hónapja után javasoltam, hogy rendkívüli küldöttgyűlést hívjunk össze. A LIGA stabilitását úgy is ki lehetett volna mutatni, hogy a válságot megoldó Küldöttgyűlés után merünk újabb

küldöttgyűlést tartani. Biztos vagyok abban, hogy a résztvevők belátják, mindez a LIGA érdekeit szolgálja.

– Lesz-e új szervezéspolitikai program a küldöttgyűlésre?

– A saját tapasztalataimat mindenképpen megírom, de ezt nem nevezném programnak. A jelenlegi helyzetben nem látom, hogy ki az a személy, aki a szervezéspolitikával foglalkozni, sőt, a jelenlegi információim alapján a LIGÁ-nak nincs igénye szervezési vezetőre. Amit én nagyon sajnállok, hiszen akkor, amikor az MSZOSZ kijelenti, hogy szervezésre kell pénzt fordítani, akkor a LIGA azt mondja, hogy a szervezésre nem kell vezető.

– Ugyanakkor, ha mérleget vonunk, látható: a szervezés csupán annyi szervezetet hozott be a LIGÁ-ba, amennyi ebben az időszakban lemorzsolódott.

– A szervezés ért el eredményeket. Az első eredmény az volt, hogy a küldöttgyűlés után a kis szervezetek nagy százaléka két ok miatt tervezte, hogy kilép. Az első: megszűnt, hogy a kis szervezetek alanyi jogon szavazhasznának a küldöttgyűlésen – amely szerintem törvénytellenes, mert az egyesülési törvény kimondja, hogy a szervezet minden részét reprezentálni kell –, a másik: jó néhány szervezet volt itt, amely a szakadár csoporthoz tartozott. Sokat kellett azért dolgozni, hogy ezeket a szervezeteket itt tudjuk tartani. A LIGA elfeledkezett a területi szervezeteiről, 1994-ben semmilyen támogatást nem kaptak, és a szervezés semmilyen pénzt nem kapott.

– A területi szövetségek bérleti díj támogatást kaptak, illetve számukra egy jogászt fizetett a LIGA...

– Más a támogatás, melynek a költségvetésben független sorban kell megjelenennie, és más a szervezés. A támogatási rendszer korábban is így működött, csak akkor személyhez kötődött. Mi nem szeretnénk volna, hogy ez ne amolyan "pofapénz" legyen, ezért a pénzosztás lehetőségét átadtuk a Pályázattelbíráló Bizottságnak. Visszatérve az előző kérdésre, ez a munka sokszor úgy nézett ki, mint össze-vissza futkosás, azonban reményeim szerint a szervezetek tudják, hogy a tevékenységünk hozzásegítette őket, hogy itt maradjanak, és továbbra is a sajátjuknak tekintsek a LIGÁ-t.

K.L.

Hogyan adózunk 1996-ban?

A magánszemélyek jövedelemadójáról szóló törvény lényege az alábbiakban foglalható össze:

Jelentősen megváltozott a személyi jövedelemadó számításának szabályozása. A törvény szerint a nulla kulcsos adókulcs megszűnik, és az adójóváírásnak olyan módszerét vezet be, mely a bérek adóelőleg levonásához sajátos, a kizárólag a béreknél alkalmazható sávos kulcsokat ír elő, amely már az adóelőleg levonásánál figyelembe veszi az adójóváírást.

Az összevont adóalap sávjai szerint adóznak azok, akiknek a béren kívül más jövedelmük is van.

A bér adóelőleg sávjai szerint adóznak azok, akiknek a béren kívül más jövedelmük nincs.

A bér adóelőleg sávos kulcsok csak akkor alkalmazhatók, ha a munkavállaló írásban nyilatkozik a munkáltatójának, hogy az adóévben várhatóan csak bér címnél lesz jövedelme és a nyilatkozatban vállalja, hogy bejelenti, ha ez a feltétel már nem áll fenn. Ez utóbbi esetben a bejelentést követően a bér kifizetőjének az Összevont adóalap kulcsai szerint kell az adóelőleget számítani és levonni. Amennyiben a munkavállalónak bér és más címen kapott jövedelme van, önadózóként fog adózni. Ebben az esetben a munkavállaló a bér és a más jövedelem arányában adózik az Összevont adótábla és a Bér adóelőleg tábla sávos kulcsai szerint, melyet a következőképpen kell megállapítani:

a, meg kell állapítani, hogy a bért az összevont adótábla szerint milyen adóösszeg terhelné

b, meg kell állapítani, hogy a bér adóelőlegének kiszámításához előírt sávos kulcsok szerint a bért milyen adóösszeg terhelné

c, ki kell számítani az a pont szerint megállapított összeg és a b pont szerint megállapított összeg különbségét,

d, a bért el kell osztani az összevont adóalap összegével,

e, az adójóváírás egyenlő a c, pont szerinti összeg és a d pont szerinti hányados szorzatával.

A fenti esetben az adójóváírás nem havonta, hanem az adóévet követően történik. A magánszemély minden jövedelme adóköteles, ettől eltérő szabályt az adóból adókedvezményt a

kivételes célok érdekében a törvény állapít meg. (35. par.-45.par.)

Az adóköteles jövedelem adóalapjából továbbra is levonható az adóévben fizetett szakszervezeti tagdíj. (27.par.)

Megszűnt:

- a munkavállalói járulék adóalap-csökkentési lehetősége

- a nyugdíj és egészségbiztosítási járulék 25 százalékának az adóból történő levonási lehetősége.

- az 500 ezer forint alatti keresetek évi 7200 Ft, (havi 600 Ft.-os) adóalap-csökkentési lehetősége.

Megmaradt:

- a súlyosan fogyatékos magánszemélyeknél havonta 1000 Ft-tal csökken az adó

- az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárakba történő befizetés (35. par 1. bekezdés.) A munkavállaló és munkáltató által a munkavállaló számára befizetett tagdíj 50 százalékkal, de legfeljebb évi 100 ezer forinttal csökkenthető az adó.

Az adójóváírás a bérfizetési előleg számításánál havonta történik. Az adókedvezmények egyes fajtáinak megszűnése miatt nem növekedtek a csak bérből élő munkavállalók adóterhei, mert a sávos adókulcsok kialakításánál ezeket a törvényalkotók figyelembe vették. Az 1996-os kereset levonások utáni nettó része – a 15 ezer forintos keresetet kivéve – a 83 ezer forint bruttó keresetig bezárólag 300 - 1400 forinttal magasabb az 1995. évi netto keresethez viszonyítva.

Adóelőleg fizetési kötelezettség:

A jövedelem után a törvényben meghatározott módon és mértékben adóelőleget kell fizetni. A munkáltatónak az által havonta rendszeresen kifizetett bérből, annak tizenkétszere után megállapított várható adóösszeg 1/12 részét kell – az adókedvezmények figyelembevételével – levonni. A csak bérrel rendelkezőknél a Béradóelőleg sávos kulcsai szerint. A havonta nem rendszeres bér kifizetése esetén (bevonulási segély, szabadságmegváltás, üdülési hozzájárulás, jutalom, stb. meg kell határozni a

várható adóösszegét ezen kifizetés nélkül, valamint ennek figyelembevételével, és a két adóösszeg különbözetét le kell vonni a nem rendszeres bér összegéből.

Az adóelőleg számításánál a havonta eltelt időszakokra vonatkozóan a bérszámfejtők a számfejtési program segítségével ellenőrzik és módosítják az adóelőleget a kereset ingadozása szerint. Ezért nincs az év végén adóelmaradásuk vagy adótúlfizetésük.

Béradóelőleg tábla:

0 - 185 000	2 %
185 000 - 250 000	16 %
3700 Ft és a 185 000 Ft feletti rész 16 százaléka	
250 001 - 390 000	32 %
14 100 Ft és a 250 000 Ft feletti rész 32 %-a	
390 001 - 550 000	35 %
58900 és a 390 000 Ft feletti rész 35 %-a	
550 001 - 900 000	44 %
114 900 Ft és az 550 000 Ft feletti rész 44 %-a	
900 001-től	48 %
268 900 és a 900 000 Ft feletti rész 48 %-a	

Összevont adóalap tábla:

0 - 150 000	20 %
150 001 - 220 000	25 %
30 000 Ft és a 150 000 Ft feletti rész 25 %-a	
220 001 - 380 000	35 %
47 500 Ft és a 220 000 Ft feletti rész 35 %-a	
380 001 - 550 000	40 %
103 500 Ft és a 380 000 Ft feletti rész 40 %-a	
550 001 - 900 000	44 %
171 500 Ft és az 550 000 Ft feletti rész 44 %-a	
900 001-től	48 %
325 500 Ft és az 900 000 Ft feletti rész 48 -a	

Fizetéseinket természetesen az adóelőlegén kívül más levonások is terhelik, ezek a következők:

nyugdíjjárulék	6,0 %
egészségügyi járulék	4,0 %
munkavállalói járulék	1,5 %
szakszervezeti tagdíj	1 %
ÖTA	0,5 %
Összesen	13 %

Remete Miklós

(A Szabad Vasutas cikke alapján)

Félmegállapodás

Szakács Péter a KIÉT tárgyalásairól

– A KIÉT ülésen a kormány betervezte a Kjt. módosítását, melyben azt ígérte, hogy koncepcionális javaslatok születnek, sőt, átfogó munkajogi szabályozás. Gyakorlatilag azonban nem oldott meg semmit, például a munkáltatói illetve a fenntartói jogok ütközése, vagy a közalkalmazotti munkaszerződés kérdéseiben. A PDSZ régóta szorgalmazza azt is, hogy ha egy intézményben nincs ksz, kötésre jogosult szervezet, akkor az alkalmazottak jóváhagyásával el lehessen fogadni a kollektív szerződést. Ez sem került az előterjesztésbe. A fegyelmi eljárásról viszont sok paragrafus szól, ami a legkevésbé sem jellemző a közalkalmazotti munkavállalók mindennapjaira...

– **Sikerült-e megállapodni az új közalkalmazotti bértábláról?**

– A kormány egy régebbi, augusztusi MüM javaslatot melegített fel, amely már akkor is megbukott a minisztériumok közötti egyeztetésen. Szemben a mostani bértáblával, a jövőben valószínűleg a jelenlegi 7 oszlopból 10 oszlop lesz, amely markánsabban szabályozza és ismeri el az alkalmazottak végzettségét. A kormányoldal ehhez akarja kötni a

beígért 10 százalékos közalkalmazotti béremelést.

– **10 %-al emelkedik az A1?**

– Nem az A1 emelkedik, hanem átlag 10 százalékot ad az új tábla. Ami a tervezett szerint egyes oszlopoknál emelést jelent, más oszlopoknál pedig semmit! Mindez nagyon igazságtalan. A január 23-i KIÉT ülés ezt nem fogadta el. Másnap újra összeült a testület, ekkor a kormányzat újabb 3 százalékos ígért szeptembertől. Viszont a februári 10 százalékos emelést továbbra is a bértáblához kötötte. Mindezt a KIÉT munkavállalói oldala – elfogadott bértábla nélkül – úgy írta alá, hogy 3 szervezet, a HODOSZ, az Orvosegyetemek, az FDSZ felállt a tárgyalóasztaltól.

Decemberben a kormány 19,5 százalékos ígért, a jelenlegi ajánlat ugyanakkor éves szinten 11 százalék! A kormány a különbséget a létszámleépítésekkel megtakarított bérből kívánja fedezni. Ez elfogadhatatlan és homályos ígért, hiszen e konstrukcióban még az elvek és a technika is tisztázatlan, valamint nincs garancia az önkormányzati források rendszerben tartására sem. Félmegállapodás született, amelynek minimális eredményeit a közalkalmazottak leghamarabb április-májusban láthatják. A kormány tervei szerint ekkor fogják visszamenőleges hatállyal kifizetni az átlag 10 százalékos béremelést. /-

Februártól 14 000 forint a minimálbér. Folytatás az első oldalról.

Az ülésen, napirend előtti felszólalásában Kosda Béla, a LIGA Szakszervezetek nevében az Országos Választmány határozatának megfelelően tiltakozott a miniszteri és képviselői illetmények 30 százalékos kifizetése ellen. Szintén napirend előtt Sándor László MSZOSZ elnök kérte a kormány képviselőit, hogy a kormány a privatizációs bevételek felhasználásáról konzultáljon a szakszervezetekkel. Ezt követően a szociális partnerek elfogadták azt a kormány-javaslatot, hogy a honfoglalás 1100. évfordulója alkalmából augusztus 19-e munkaszüneti nap legyen. Némi vita árán a munkavállalói 15 000 forintos javaslat és a munkáltatói 13 500 forintos ajánlat eredőjeképp a felek elfogadták azt, hogy februártól, illetve az agrárszférában augusztustól a minimálbér 14 500 forintra emelkedik. Az Érdekegyeztető Tanács ajánlása szerint a középszintű és munkahelyi béralkukban a béremelés ajánlott mértéke legalább 13, legfeljebb 24 százalékos, átlagosan pedig 19,5 százalékos legyen. Végezetül a kormány ígértetett tett, hogy a tavalyihoz hasonló bérkorlátozással az állami tulajdonú vállalatoknál nem él.

A hülyeség rendszersemleges

jutott az eszembe a minap, midőn kis és nagyobb rendszerváltásaink közepette volt szerencsém belülről egy multinacionális gyár kapuján. A szép, tiszta üzemcsarnok képráztató volt, ahhoz képest, amihez hozzászoktunk sok helyen. Az meg igazán nem látszott, hogy légkondicionáló híján nyaranta három óránként viszi el a mentő a munkamelegbe ájult dolgozókat. De nem is ez a lényeg. Ez bárhol előfordulhat. Ami újra és újra meglep, az a rengeteg tábla, többnyelvű felirat, mely most az ötvenes évek stílusában újra és újra arra figyelmeztet, hogy „Több munkával, közelebb a siker”, „Tiszta gyárban, öröm a munka” stb, stb. A különbség csak annyi, hogy ma nem a békéért kell lelkesen dolgozni a „munka frontján”. Ugyan ilyen a „bizalom

vonalanak” nevezett besúgó rendszer, melyen keresztül telefonon, vagy levélben, név nélkül, szigorúan diszkréten mindenki beköphet mindenkit.

Oké, a hülyeség rendszersemleges!

Én csak azért nem értem, az egész, mert tudom, hogy ezeket a multinacionális vállalatokat sok esetben fiatal emberek vezetik. Vajon hol tanulták ezeket a módszereket? Honnan jutott eszükbe efféle idéltlen táblákat kirakni? Honnan az ávósokat megszégyenítő besúgóhálózat, vagy a tulajdonosokat képviselő menedzsment kritikátlanul kiszolgáló „érdekvédelmi képviselő” kiépítésének az ötlete? Tapasztalt ismerőseim szerint ilyen módszereket és mószerket inkább csak a távolkeleti gyárakban látni. Ám az említett üzemek tulajdonosai nyugatról jöttek. Lehet, hogy ők is meglepődtek a túlbuzgó magyar menedzsment ötletein, de úgy vélték, hogy mégis csak ők tudják jobban, hogy mi kell a magyarnak.

Attól félek, hogy ez a helyzet. Valóban ki lehet valakit rúgni egy gyárból, csak mert az öltözőben szidta a művezető anyját, vagy mert eszébe jutott szakszervezetet szervezni? A századfordulón volt akit agyonlőttek ezért, de ez a módszer a világon, Európában ma már nem aktuális. Apró! Hamarosan újra század, sőt ezredforduló lesz. Addigra már Európában leszünk? teőke

LIGA HARSONA

VII. évfolyam, 1-2. szám

Kiadja a LIGA Elnöksége

Felélős kiadó:

Kosda Béla

Felélős szerkesztő:

Kozák László

Cím:

LIGA Szakszervezetek

1146 Budapest, Thököly út 156.

Telefon: 251-2300, fax: 251-2288